8. SINIF

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

YAZILIYA HAZIRLANIYORUM

1. DÖNEM - 1. YAZILI

1. Eren, çalışkan ve disiplinli bir öğrencidir. Sınav haftası yaklaşmış olmasına rağmen arkadaşları onu hafta sonu planladıkları bir geziye çağırdı. Eren, ders çalışmakla geziye gitmek arasında kararsız kaldı. "Eğer ders çalışırsam sınavda başarılı olurum. Geziye gidersem eksik konularımı çalışamam ve başarım düşebilir." diye düşündü. Sonunda ders çalışmaya karar verdi. Çalışmasının karşılığı olarak sınavdan yüksek not aldı.

   Bu olaydan hareketle insanın iradesini ve sorumluluğunu kader bağlamında açıklayınız.

2. Eda, haberleri izlerken hafta boyunca yüksek miktarda yağış beklendiğini öğrendi. Bunun üzerine hangi önlemleri alabileceğini araştırdı. Öğrendiği bilgiler doğrultusunda yağıştan zarar görmemek için kapı ve pencerelerini kontrol etti, evinin önündeki kuru yaprakları süpürerek kanalları temizledi, bahçedeki bitkilerin üzerini örttü, arabasını garaja koydu. Hafta boyu süren şiddetli yağıştan Eda'nın evi hiç zarar görmezken tedbir almayan komşuları mağdur oldu.

   İnsanın ilminin, iradesinin ve sorumluluklarının kaderiyle ilişkisini yukarıda verilen örnek olay üzerinden açıklayınız.

   İlim-Kader İlişkisi:

   İrade-Kader İlişkisi:

   Sorumluluk-Kader İlişkisi:

3. Hz. Muhammed (sav), 571 yılında Mekke'de dünyaya gelmiştir. Doğduğu günden vefat ettiği güne kadar örnek bir hayat yaşamıştır. Peygamberlik göreviyle birlikte insanlara doğruluğu, adaleti, merhameti ve Yüce Allah'ın verdiği nimetleri helal yoldan kazanmayı, bu nimetleri bilinçli şekilde kullanmayı öğütlemiştir. Allah'tan (cc) aldığı vahyi tebliğ ederek İslam'ın hayata yansıması için çaba sarf etmiştir. Altmış üç yaşındayken Medine'de hayat yolculuğu sona ermiştir.

Bu metin kader inancıyla ilgili hangi temel kavramlara işaret etmektedir? Bu kavramları metinde kendilerine karşılık gelen ifadelerle eşleştirerek tabloya yazınız.

Kavram	Kavramın Metinde İfade Ediliş Şekli
1-	
2-	
3-	

4. "… Kararını verdiğin zaman da artık Allah'a dayanıp güven. Çünkü Allah, kendisine dayanıp güvenenleri sever." (Al-i İmran suresi 159. ayet)

Bu ayette altı çizilerek vurgulanan kavram nedir? Bu kavramın ne anlama geldiğini belirtiniz ve kavramı bir örnekle açıklayınız.

5. Yusuf her gün okula bisikletiyle gider, okulun önündeki demir parmaklıklara bisikletini kilitlerdi. Ancak bu sefer acelesi olduğu için onu kilitlemeyi ihmal etmişti. Okul çıkışı eve dönmek için bisikletini almaya yöneldiğinde onun yerinde olmadığını fark etti. Büyük bir üzüntüyle eve döndü. Başına gelenleri ailesine anlattığında babası ona bisikletini neden kilitlemediğini sordu. Yusuf şöyle cevap verdi:
"Kaderimde varsa zaten çalınacaktı. Kilitlesem de bir şey değişmeyecekti. Demek ki Allah (cc) böyle yazmış..."

Buna göre Yusuf'un kader anlayışında nasıl bir yanlışlık vardır? Açıklayınız.

6. "Allâhü lâ ilâhe illâ hüvel ḥayyül ḳayyûm
Lâ te'ḫuẕühû sinetüvvelâ nevm
..... (I)
Menẕellezî yeşfeu indehû illâ biiẕnih
Ya'lemü mâbeyne eydîhim vemâ ḫalfehüm
Velâ yuḥîtûne bişey'immin ilmihî illâ bimâ şâ'
Vesia kürsiyyühüs semâvâti vel ard
..... (II)
Vehüvel aliyyül azîm"

a. Ayetelkürsi'de boş bırakılan bölümleri tamamlayınız.

I.

II.

b. Ayette altı çizili bölümün ne anlama geldiğini yazınız.

8. SINIF

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

YAZILIYA HAZIRLANIYORUM — 1. DÖNEM - 1. YAZILI

ÖĞRENME ÇIKTISI	SORU NO
DKAB.8.1.2. İnsanın ilmi, iradesi, sorumluluğu ile kader arasında ilişki kurar.	1
DKAB.8.1.2. İnsanın ilmi, iradesi, sorumluluğu ile kader arasında ilişki kurar.	2
DKAB.8.1.3. Kaza ve kader ile ilgili kavramları analiz eder.	3
DKAB.8.1.3. Kaza ve kader ile ilgili kavramları analiz eder.	4
DKAB.8.1.4. Toplumda kader ve kaza ile ilgili yaygın olan yanlış anlayışları sorgular.	5
DKAB.8.1.6. Ayetelkürsi'yi okur, anlamını söyler.	6

PUANLAMA TABLOSU							
1. SORU	2. SORU	3. SORU	4. SORU	5. SORU	6. SORU		TOPLAM
					a	b	
20	15	15	15	20	10	5	100

ÇÖZÜMLER

1. **Tam Puan (20 Puan)**
İnsanın özgür iradesiyle verdiği kararlardan sorumlu olacağının ve kaderin kişinin kendi tercihlerinin sonuçlarını kapsayan ilahi bir plan olduğunun belirtilmesi hâlinde tam puan verilecektir.

Örnek cevap:
Eren'in yaşadığı durum insanın özgür iradesiyle yaptığı tercihlerden sorumlu olduğunu göstermektedir. Eren ders çalışmayı tercih etmiş, bunun sonucunda başarıya ulaşmıştır. Kader, Eren'in iradesiyle yaptığı seçimin sonucunu da içine alan ilahi bir düzendir. Bu olay, insanın kendi tercihlerinden sorumlu olduğunu ve tercihlerin kaderin gerçekleşmesinde etkili olduğunu ortaya koyar.

Kısmi Puan (10+10 Puan)
İnsanın iradesiyle yaptığı tercihlerden sorumlu olduğunun belirtilmesi durumunda veya olayın sadece kaderle ilişkilendirilmesi hâlinde kısmi puanlama yapılacaktır.

Sıfır Puan
Cevap kısmı boş bırakılırsa ya da metinle ilgisi olmayan cevaplar verilirse puan verilmeyecektir.

2. **Tam Puan (15 Puan)**
İlim-Kader İlişkisi: İnsanın düşünme, araştırma ve öğrenme becerilerine sahip bir varlık olduğunun belirtilmesi gerekmektedir.
İrade-Kader İlişkisi: Cüzi iradeden ve cüzi iradenin insanın kendi tercihlerini yapmasını sağlayan sınırlı özgür iradesi olduğundan bahsedilmesi gerekmektedir.
Sorumluluk-Kader İlişkisi: İnsanın akıl sahibi bir varlık olarak davranışlarından sorumlu olduğunun belirtilmesi gerekmektedir.
Tüm bu cevapların yazılması hâlinde tam puan verilecektir.

Örnek cevap:
İlim-Kader İlişkisi: Eda'nın yağmurun yağacağını haber almasıyla gereken tedbirleri araştırmayı düşünmesi, araştırma yaparak neler yapabileceğini öğrenmesi onun kendi çabasının ürünü olarak ilim-kader ilişkisine bir örnektir.
İrade-Kader İlişkisi: Eda'nın gerekli tedbirleri alması cüzi iradedir. Cüzi irade, Allah (cc) tarafından insanlara verilmiş olan, insanın kendi tercihlerini yapmasını sağlayan sınırlı özgür iradesidir.
Sorumluluk-Kader İlişkisi: İnsan akıllı bir varlıktır ve kendi davranışlarından sorumludur. Eda gerekli tedbirleri alarak sorumluluklarını yerine getirmiştir.

Kısmi Puan (5+5+5 Puan)
İlim-Kader İlişkisi: İnsanın düşünme, araştırma ve öğrenme özelliklerinden bahsedilmesi hâlinde beş puan verilecektir. Belirtilen özelliklerin bir tanesinin yazılması hâlinde üç puan verilecektir.
İrade-Kader İlişkisi: Cüzi iradeden ve cüzi iradenin insanın kendi tercihlerini yapmasını sağlayan sınırlı özgür iradesi olduğundan bahsedilmesi hâlinde beş puan verilecektir.
Bunlardan bir tanesinin yazılması hâlinde üç puan verilecektir.
Sorumluluk-Kader İlişkisi: İnsanın akıl sahibi bir varlık olarak davranışlarından sorumlu olduğunun belirtilmesi hâlinde beş puan verilecektir. Akıl ve sorumluluk sahibi olması durumlarından bir tanesinin yazılması hâlinde üç puan verilecektir.

Sıfır Puan
Cevap kısmı boş bırakılırsa ya da metinle ilgisi olmayan cevaplar verilirse puan verilmeyecektir.

3. **Tam Puan (15 Puan)**
Öğrenci her üç kavramı da doğru yazar ve metindeki karşılığıyla eksiksiz ilişkilendirirse tam puan verilecektir.

Örnek cevap:
Ömür: "Doğduğu günden vefat ettiği güne kadar..."
Rızık: "Yüce Allah'ın verdiği nimetleri..."
Ecel: "... hayat yolculuğu sona ermiştir."

Kısmi Puan (2+2+2+3+3+3 Puan)
Ömür, rızık ve ecel kavramlarının her biri için ikişer puan verilecektir.
Ömür, rızık ve ecel kavramlarının metindeki doğru karşılığı için üçer puan verilecektir.

Sıfır Puan
Cevap kısmı boş bırakılırsa ya da metinle ilgisi olmayan cevaplar verilirse puan verilmeyecektir.

4. **Tam Puan (15 Puan)**
Öğrenci, tevekkül kavramını doğru yazmış, açıklamasında hem çaba hem de Allah'a (cc) güven boyutuna yer vermiş ve açıklamayı anlamlı bir örnekle desteklemişse tam puan verilecektir.

Örnek cevap:
Ayette altı çizilen bölümde tevekkül kavramı ifade edilmektedir.
Tevekkül: Allah'a (cc) dayanıp güvenmek, çaba gösterirken sonucu O'na bırakmak ve daima O'nun desteğine güvenmektir.
Örnek: Bir öğrenci sınav öncesinde derslerine çalışır, elinden geleni yapar ancak başarının sonucunu Allah'a (cc) bırakır ve O'na güvenir.

Kısmi Puan (5+5+5 Puan)
Kavram doğru ifade edilmişse beş puan verilecektir.
Tevekkül kavramı doğru tanımlanmışsa beş puan verilecektir.
Doğru bir örnek verilmişse beş puan verilecektir.

Sıfır Puan
Cevap kısmı boş bırakılırsa ya da soruyla ilgisi olmayan cevaplar verilirse puan verilmeyecektir.

5. **Tam Puan (20 Puan)**
Yusuf'un kader anlayışındaki yanlışlık insanın irade ve sorumluluğunu yok saymasıdır. Doğru kader anlayışına sahip bir kişiden bisikletini korumak için tedbir alıp onu kilitlemesi beklenir. Çünkü kadere iman etmek, insanın sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. İnsan akıl ve irade sahibi bir varlık olduğu için davranışlarından sorumludur. Doğru kader anlayışı, tedbir ve çabadan sonra Allah'a (cc) güvenmeyi gerektirir.

Kısmi Puan (6+6+8 Puan)
İnsanın akıl, irade ve sorumluluk sahibi olduğu belirtilmişse altı puan verilecektir.
Tedbir almanın gerekliliğine değinilmişse altı puan verilecektir.
Doğru kader anlayışı tedbir ve tevekkül çerçevesinde tanımlanmışsa sekiz puan verilecektir.

Sıfır Puan
Cevap kısmı boş bırakılırsa ya da metinle ilgisi olmayan cevaplar verilirse puan verilmeyecektir.

6. **a)**

Tam Puan (10 Puan)

I. Lehû mâ fissemâvâti vemâ fil ard

II. Velâ yeûdühû ḥıfzuhümâ

Ayetelkürsi'de boş bırakılan bölümler doğru bir şekilde tamamlanmışsa tam puan verilecektir.

Kısmi Puan (5+5 Puan)

I. bölüm doğru tamamlanmışsa beş puan verilecektir.

II. bölüm doğru tamamlanmışsa beş puan verilecektir.

Sıfır Puan

Cevap kısmı boş bırakılırsa ya da Ayetelkürsi ile ilgisi olmayan cevaplar verilirse puan verilmeyecektir.

b)

Tam Puan (5 Puan)

"Allah, O'ndan başka tanrı yoktur; diridir, her şeyin varlığı O'na bağlı ve dayalıdır."

Ayetelkürsi'de altı çizili ifadenin anlamı doğru bir şekilde yazılmışsa tam puan verilecektir.

Kısmi Puan (2+3 Puan)

"Allah, O'ndan başka tanrı yoktur." ifadesinin yazılması hâlinde iki puan verilecektir.

"Diridir, her şeyin varlığı O'na bağlı ve dayalıdır." ifadesinin yazılması hâlinde üç puan verilecektir.

Sıfır Puan

Cevap kısmı boş bırakılırsa ya da altı çizili ifadenin anlamı dışında cevaplar verilirse puan verilmeyecektir.

YAZILI PUSULASI

Çözümlere buradan ulaş

8. Sınıf Din Kültürü · 2025-2026 · 1. dönem 1. yazılı

Telefonunun kamerasıyla ilgili QR kodunu okut.
Ekrandan okuyorsan QR koduna dokunabilirsin.

CEVAP VE ÇÖZÜMLER

Yazılı cevaplar ve çözüm sayfası
Ücretsiz erişim

VİDEO ÇÖZÜMÜ

Bu PDF’nin ilgili videosu ve durumu
Premium videolar uygulamada açılır

Video henüz eklenmediyse sağdaki sayfada belirtilir.
Video sonradan eklendiğinde aynı QR kodu kullanılabilir.

Bu erişim kartı Yazılı Pusulası tarafından eklenmiştir.
Önceki soru ve cevap sayfaları değiştirilmemiştir.
kaynaklar.net